

fiyat tekliflerinde amortisman, yedek parça, tamir bakım, sermaye faizi, sigorta ve nakil, montaj – demontaj vb. giderlere ilişkin herhangi bir bedel öngörülmediği, iş makinelerine ilişkin olarak yapılan aşırı düşük teklif açıklamalarında üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin kullanılmasının uygun olmadığı iddiaları

KİK Kararı

İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle, ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamasının uygun olmadığı, şöyle ki;

a) KK-03, KK-04, KK-05, KK-06 ve KK-08 poz numaralı iş

kalemlerine ilişkin olarak sunulan analizlerde belirtilen malzeme ve işçilik girdisi miktarlarının ve birimlerinin, idarenin sunmuş olduğu analiz formatlarına uygun olmadığı, işçilik girdisi fiyatlarının ihale tarihinde yürürlükte olan asgari ücretin altında olduğu, söz konusu iş kalemlerinin analizlerinde aritmetik hata bulunduğu, KK-04, KK-05, KK-06 ve KK-08 poz numaralı iş kalemlerinin toplam analiz tutarları ile birim fiyat teklif cetvelinde belirtilen teklif fiyatlarının uyumlu olmadığı,

b) KK-03 ve KK-04 poz numaralı iş kalemlerinin analizlerinde yer alan "mazot (motorin)" girdisi için teklif edilen birim fiyatın ihale tarihi ile ilan tarihi arasında EPDK tarafından Kars iline ilişkin olarak yayımlanan akaryakıt fiyatlarının % 90'ının altında olduğu, hesaplamalarda kg/lt dönüşümünün hatalı yapıldığı,

c) "C30/37 beton harcı gri renkte, normal hazır beton harçları (TS EN 206-1 + A1)", "çam kerestesi 2.sınıf", "beton çelik çubuğu, nervürlü Ø 8-12 mm (S420, B420B-C, B500B-C)", "beton çelik çubuğu, nervürlü Ø 14-32 mm (S420, B420B-C, B500B-C)" ve "C45/55 beton harcı gri renkte, normal hazır beton harçları (TS EN 206-1 + A1)" girdilerine ilişkin olarak sunulan fiyat tekliflerinde meslek mensubunun iletişim bilgilerinin (telefon numarası) bulunmadığı, fiyat tekliflerinin Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.13.1'inci maddesine uygun olmadığı ve firma yetkilileri tarafından imzalanmadığı, mükelleflere ilişkin olarak maliyet/satış tutarı tespit tutanaklarında bulunan imzalar ile fiyat tekliflerinde yer alan imzaların aynı olmadığı, fiyat tekliflerini mükellef adına imzalayan kişilerin yetki sürelerinin dolduğu, maliyet/satış tutarı tespit tutanaklarında belirtilen tarihler ile fiyat tekliflerinde belirtilen tarihlerin birbiriyle uyumlu olmadığı,

maliyet/satış tutarı tespit tutanaklarında belirtilen tarihlerin fiyat tekliflerinin alındığı tarihten sonraki bir tarih olmasının uygun olmadığı, fiyat tekliflerinde belirtilen birim fiyatların, satış tutarı tespit tutanaklarında belirtilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarınının % 80'inin altında olduğu, maliyet/satış tutarı tespit tutanaklarınının 4'üncü bölümünde yer alan hesaplamalarda girdi birimlerinin belirtilmediği, tutanakların 2019 yılı IV. veya ve 2019 yılı III. geçici vergi beyanname dönemine ilişkin olarak düzenlenmediği, bahse konu tutanaklarda yevmiye işletme defter tasdik tarihi bilgisinin 2018 yılı olarak belirtilmesi gerekirken 2019 yılı olarak ifade edildiği, fiyat tekliflerinin ilgili alanda faaliyet gösteren üçüncü kişilerden alınmadığı, fiyat tekliflerinde belirtilen bedellerin piyasa fiyatlarını yansıtmadığı, "C30/37 beton harcı gri renkte, normal hazır beton harçları (TS EN 206-1 + A1)" ve "C45/55 beton harcı gri renkte, normal hazır beton harçları (TS EN 206-1 + A1)" girdilerine ilişkin sunulan fiyat tekliflerinin ihale konusu işin yapılacağı yer olan Kars ilinden alınmadığı,

ç) "B.A. ve profil demiri nakli" ve "prefabrik giriş nakli" girdilerine ilişkin olarak yapılan nakliye hesaplamalarında zorluk katsayısının, mesafenin ve yoğunluk değerinin idarenin belirlediği değerlerden daha düşük öngörüldüğü,

d) "Kablo germe makinesi (germe gevşetme ve kemse makineleri ile pompa ve aksesuarları dahil komple)" ve "vinç (130 HP gücünde, 8-25 mt. bom uzunluğunda, ortalama 25 ton kaldırma kapasiteli lastik tekerlekli hidrolik vinç)" girdilerine ilişkin olarak sunulan fiyat tekliflerinde belirtilen bedellerin piyasa fiyatlarına uygun olmadığı, bahse konu fiyat tekliflerinde amortisman, yedek parça, tamir bakım, sermaye faizi, sigorta ve nakil, montaj – demontaj vb. giderlere ilişkin herhangi bir bedel öngörülmediği, iş makinelerine

ilişkin olarak yapılan aşırı düşük teklif açıklamalarında üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin kullanılmasının uygun olmadığı iddialarına yer verilmiştir.

Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde "İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir..." hükmü,

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Sınır değer tespiti ve aşırı düşük teklifler" başlıklı 45'inci maddesinde "45.1. 45.1.1. Yapım işleri ihalelerinde, 4734 sayılı Kanununun 36 ncı maddesi uyarınca ilk oturumda teklif mektubu ve geçici teminatını usulüne uygun sunan geçerli teklifler tespit edildikten sonra;

Yaklaşık maliyetin % 120'sinin üzerindeki ve % 40'ının altındaki teklifler dikkate alınmaksızın, geçerli tekliflerin aritmetik ortalaması ve standart sapması hesaplanır.

...

Sınır değer aşağıdaki eşitlikten bulunur:

...

. Sınır değerinin altındaki teklif sahiplerinden yaklaşık maliyetin % 80'lik bölümünü oluşturan iş kalemleri/gruplarına ilişkin ayrıntılar yazılı olarak istenir. Bu çerçevede; istenen açıklamanın niteliği dikkate alınarak, isteklilere beş (5) iş gününden az olmamak üzere makul bir süre verilir. Yazıda ayrıca, ihale konusu işe özgü alanlara (malzeme ocağı vb.) ilişkin olan ve açıklama istenecek girdi niteliğinde bulunan nakliyelere dair yaklaşık maliyet hesabında esas alınan mesafeler belirtilir.

45.1.2.1. İhale komisyonunca, (38.1) maddesi kapsamında idarece hazırlanan "sıralı iş kalemleri/grupları listesi" kullanılarak yaklaşık maliyetin % 80'lik kısmına giren iş kalemleri/grupları belirlenir.

Sıralı listeye göre, tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı % 80 oranına kadar olan iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplama eklendiğinde % 80 oranının aşılmasına neden olan iş kalemi/grubu, sorgulamaya tabi tutulacak olan iş kalemleri/grupları olarak belirlenecektir. Bunların dışında kalan iş kalemleri/grupları için sorgulama yapılmayacaktır.

45.1.2.2. İhale komisyonu tarafından, açıklama istenilmesi gereken iş kalemleri/gruplarına ait idarece (38.1) maddesine göre oluşturulan "sıralı analiz girdileri listesi" kullanılarak tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3'üne eşit ve bu tutarın altında olan analiz girdileri tespit edilecektir.

Yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemi/grubu analizlerindeki analiz girdilerinden, tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3'üne eşit ve altında olanlar için isteklilerden açıklama yapılması istenilmeyecektir.

Tutarı, kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3'üne eşit veya altında olması nedeniyle sorgulamaya tabi tutulmayacak analiz girdilerinin tutarlarının kümülatif toplamının kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 15'ini aşması durumunda; en küçük tutardan itibaren kümülatif toplamda % 15'lik tutarın aşılmasına neden olan analiz girdisi belirlenecek, tutarı bu girdinin tutarından daha az olan girdiler için açıklama istenilmeyecektir.

Aynı girdinin yaklaşık maliyeti oluşturan birden fazla iş kalemi/grubunun analizinde yer alması halinde bu girdinin oranı her analiz için ayrı ayrı değerlendirilerek analiz toplamının % 3'ünün altında kalıp kalmadığına göre işlem yapılır. Herhangi bir analizdeki oranı % 3'ün üstünde olan analiz girdisi için açıklama istenilecektir.

Analizlerdeki işçilik girdisi, tutarları analiz toplamının % 3'üne eşit veya altında olsa dahi, açıklama istenilmeyecek girdiler arasında yer alamaz.

45.1.2.3. İhale komisyonu teklifleri aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerden (45.1.2.1) maddesinde belirlediği iş kalemleri/grupları için isteyeceği açıklama ile ilgili yazıda, (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdilerini de belirtecektir.

İstekliler, teklifi kapsamında yer alan iş kalemleri/grupları

için hazırlayacakları analizlerde (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdileri de dahil analizlerini oluşturan tüm girdileri göstereceklerdir.

...

45.1.3. İsteklilerden teklifleri kapsamında analiz ve hesap cetveli sunmaları istenmeyecektir. Analizler ve hesap cetveli, Kanunun 38 inci maddesi uyarınca teklif fiyatı aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerin tekliflerinin önemli bileşenleri ile ilgili ayrıntıların belirlenmesi amacıyla, sadece aşırı düşük teklif sahibi isteklilerden istenecektir. Bu çerçevede; teklif fiyatının aşırı düşük olduğu tespit edilen istekliler tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenlerine ilişkin olarak yapacakları açıklama kapsamında;

...

b) Teklif birim fiyatlı işlerde; açıklama istenen iş kalemlerinin birim fiyatlarına ilişkin olarak ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun analizleri sunacaklardır. Sorgulamaya konu edilmeyen iş kalemleri/grupları için analiz sunulması istenmeyecektir.

...

45.1.4. İdare tarafından ihale dokümanı kapsamında;

a) Teklif birim fiyatlı işlerde; her bir iş kaleminin yapım şartlarına, tarif ve içeriğine göre analizde yer almasını istediği "malzeme, işçilik, makine ve diğerleri (varsa; nakliyeler, inşaat yerindeki yükleme, boşaltma, yatay ve düşey taşımalar, zamlar vb.)" sadece girdi cinslerinin belirlendiği, analiz girdileri ile miktarlarının ve tutarlarının belirtilmediği,

...

(Ek-Y.2)'de yer alan örneğe uygun analiz formatının

isteklilere verilmesi, isteklilerin de tekliflerinin aşırı düşük olarak tespit edilerek kendilerinden açıklama istenmesi durumunda, yapacakları açıklamada sunacakları analizlerin verilen bu formata uygun olması gerekmektedir.

İdare tarafından bütün iş kalemleri/iş grupları için tek bir analiz formatı düzenlenebileceği gibi, iş kalemleri/iş gruplarının yapım şartlarına göre birden fazla analiz formatı da düzenlenebilir. Ancak bu durumda, idare ihale dokümanında hangi analiz formatının hangi iş kalemleri/iş grupları için kullanılacağını belirtmek zorundadır.

Kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) ile idarelerce tasarlanan ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden iş kalemleri (paçal iş kalemi) için bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının, ihale dokümanı kapsamında veya aşırı düşük tekliflere yönelik açıklama istenmesine ilişkin yazı ekinde verilmesi gerekmektedir. Ancak idarece niteliği gereği analiz formatı hazırlanamayan iş kalemlerine ilişkin isteklilerin açıklamaları kapsamında analiz sunmalarına gerek olmayıp, anılan iş kalemlerine ilişkin açıklamalar 45.1.13 maddesi uyarınca yapılabilir.

45.1.5. İsteklilerin iş kalemleri/iş grupları için kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış cari yıl birim fiyatları veya bu fiyatlardan daha yüksek fiyatları teklif etmeleri ve söz konusu iş kalemleri/grupları için; hangi kamu kurum ve kuruluşunun birim fiyatını kullandıklarını, birim fiyat poz numarasını da yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları durumunda analiz düzenlemeleri zorunlu değildir. Bu kapsamda; isteklilerin, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış “kar ve genel gider içermeyen birim fiyatların” üzerine, kendi belirledikleri “kar ve genel gideri” ilave ederek birim fiyatlarını oluşturmaları durumunda da; hangi kamu kurum ve kuruluşunun “kar ve genel gider hariç birim fiyatını” kullandıklarını ve kendi

belirledikleri “kar ve genel gider” tutarını yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları halinde de, söz konusu iş kalemleri/iş grupları için analiz düzenlemeleri zorunlu değildir. Bu kapsamda isteklilerin analiz düzenlemeleri zorunlu olmayan söz konusu iş kalemleri/grupları için 45.1.13 maddesinde belirtilen belgeleri sunmalarına da gerek bulunmamaktadır.

...

İş kalemleri/grupları için, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar esas alınarak teklif sunulmuş olmakla birlikte; yukarıda belirtildiği şekliyle liste halinde belirtilmemesi durumunda, söz konusu iş kalemleri/grupları için analiz sunulması zorunludur.

İlan veya davet tarihinde cari yıl birim fiyatın yayımlanmamış olması durumunda, istekli tarafından önceki yılın yayımlanmış birim fiyatları kullanılabilir.

45.1.6. Analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenerek yayımlanmış rayiçleri kullanan ve söz konusu rayiçleri poz numaralarını da belirtmek suretiyle liste halinde sunan isteklilerin, söz konusu rayiçlere ilişkin olarak 45.1.13 maddesinde belirtilen belgeleri sunmalarına gerek bulunmamaktadır.

45.1.7. İstekliler tarafından, inşaat iş kalemleri/iş grupları dışında yer alan sıhhi tesisat, kalorifer tesisatı, müşterek tesisat, havalandırma, brülör, asansör, elektrik tesisatı vb. iş kalemleri/iş gruplarına ait analiz sunulması yerine bu iş kalemi/iş gruplarına ait malzeme ve montaj bedelini ayrı ayrı gösterecek şekilde açıklama yapılması kabul edilecektir.

45.1.8. Aşırı düşük teklifine ilişkin olarak yaptığı açıklamada sunduğu analizler, ihale dokümanı kapsamındaki analiz formatına, birim fiyat tariflerine, idarece tanımlanan yapım şartlarına veya teknik şartnameye uygun olmayan, analiz fiyat tutarları teklif fiyatların üzerinde olan isteklilere

ait teklifler reddedilecektir. Analizler üzerinde yapılan incelemede; çarpım ve toplamlarda hesaplama hatası bulunması durumunda, analiz girdilerine ait fiyatlar esas alınarak, hesaplama hatası ihale komisyonu tarafından re'sen düzeltilir. Bu şekilde düzeltilmiş analiz fiyatı, teklif fiyatın üzerinde olan isteklilerin teklifleri reddedilir.

45.1.9. İş kalemleri/gruplarına ait analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde yer alan işçilik fiyatları ihale tarihinde yürürlükte olan saatlik asgari ücretin altında olamaz. 45.1.9. İş kalemleri/gruplarına ait analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde yer alan işçilik fiyatları ihale tarihinde yürürlükte olan saatlik asgari ücretin altında olamaz.

...

45.1.13. Teklifi aşırı düşük bulunan isteklilerin, tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili olarak 4734 sayılı Kanununun 38 inci maddesi uyarınca yapacakları açıklamada, sorgulamaya konu iş kalemlerine/gruplarına ilişkin analizler ile bu analizlere dayanak teşkil eden bilgi ve belgeleri sunmaları gerekmektedir.

İsteklilerin analizlerine dayanak teşkil eden bilgi ve belgeler;

- a. Üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri,
- b. Çimento ve demir ürünleri için ilan edilmiş üretici fiyat tarifeleri,
- c. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin ilan edilmiş fiyat tarifeleri veya bunlardan alınmış fiyat teklifleri,
- ç. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilgili mal veya hizmetlere ilişkin ilan edilen asgari fiyatlar,

d. Ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ilişkin maliyet/satış tutarı tespit tutanakları,

e. Stoğunda bulunan mallara ilişkin stok tespit tutanakları,

f. İdarece istenmesi durumunda yardımcı analizler v.b.dir.

İstekliler tekliflerine ilişkin olarak yukarıda sayılan belgelerden kendileri için uygun olanları açıklamaları kapsamında sunacaklardır.

Yukarıda sayılan bilgi ve belgelerden herhangi biri ile açıklama yapılmasının fiilen mümkün olmadığının anlaşıldığı durumlarda, istekliler tarafından gerekçesi belirtilmek suretiyle ilgili mevzuatına göre son 12 ay içinde düzenlenen açıklamaya elverişli diğer bilgi ve belgeler kullanılarak da açıklama yapılabilir (rnek: Yurt dışından ithal edilen mallara ilişkin olarak gümrük giriş beyannamesi kullanılarak açıklama yapılabilir). Yüklenicinin dışında nc kişilerce inşaat mahalli dışında imal edilen ve esaslı başka bir işçilik veya malzeme katkısı yapılmaksızın yapıya monte edilen iş kalemlerinin nc kişilerden alınan fiyat teklifleri ile açıklanması durumunda, bu iş kalemlerine ilişkin analiz sunulması zorunlu değildir. Ayrıca, istekliler tarafından teklif kapsamındaki harita, kadastro ve proje işlerine ilişkin yapılacak açıklamalarda nc kişilerden alınan fiyat tekliflerinin sunulması yeterlidir.

45.1.13.1. Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin nc kişilerden fiyat teklifi alınması durumunda, öncelikli olarak fiyat teklifini veren kişiyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından ilgisine göre teklife konu mal veya hizmet için maliyet tespit tutanağı (Ek-0.5) veya satış tutarı tespit tutanağı (Ek-0.6) düzenlenecektir. Tutanaklar fiyat teklifinin dayanağı olarak düzenlenecek olup, meslek mensubu tarafından muhafaza edilecek ve fiyat teklifinin ekinde idareye verilmeyecektir. Ancak idare veya Kurum tarafından gerekli

görülmesi halinde bu tutanaklar meslek mensubundan istenebilecektir.

Maliyet tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için, fiyat teklifinin mamul/mala ilişkin olması halinde mamul/malın birim fiyatının, tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olmaması; fiyat teklifinin hizmete ilişkin olması halinde ise bu hizmetin birim fiyatının, tutanakta tespit edilen toplam birim maliyetin altında olmaması, bu tespitin (Ek-0.5) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı maliyet tespit tutanağındaki ortalama/toplam birim maliyet tutarının altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Satış tutarı tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmaması, bu tespitin (Ek-0.6) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin teklife konu alanda faaliyet gösterenlerden alınması gerekmekte olup, bu belgelerin ihale tarihinden önce düzenlenmiş olması zorunlu değildir.

Kaşeleme işlemi 8.4 üncü maddede belirtilen özel kaşe

kullanılmak suretiyle yapılabileceği gibi, bu kaŖe dıŖında meslek mensubuna iliŖkin bilgileri içeren kaŖe kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

...

45.1.13.5 İstekli tarafından açıklaması yapılacak girdinin fiyatı, kamu kurum ve kuruluşlarınca ilan edilen ilgili mala iliŖkin asgari fiyatlara uygun olması halinde, sadece ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) geçerli olan asgari fiyatın belgelendirilmesi suretiyle açıklama yapılması yeterlidir.

...

45.1.13.10. Meslek mensubu; üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi üzerindeki beyanın ve emsal bedel beyanı ile Ek-0.5, Ek-0.6, Ek-0.7 ve Ek-0.8 numaralı tutanaklardaki bilgilerin doğruluğundan sorumludur. Meslek mensubu ibaresinden Yeminli Mali MüŖavirler veya Serbest Muhasebeci Mali MüŖavirler anlaşılır.

45.1.13.11. Ek-0.5, Ek-0.6, Ek-0.7 ve Ek-0.8 numaralı tutanakların son veya bir önceki geçici vergi beyanname dönemine iliŖkin olarak düzenlenmesi zorunludur. Son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminin tespitinde; 4734 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (d) ve (e) bentlerine göre pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde ilk yazılı fiyat tekliflerinin alındığı tarih, diğer ihale usulleri ile yapılan ihalelerde ise ihale tarihi esas alınır.

...

45.1.13.13. İşletme hesabına göre defter tutuluyor olması durumunda; yukarıda belirtilen tutanaklar, işletme hesabı defteri ve işletme hesap özeti kayıtlarına göre düzenlenecektir.

45.1.13.14. İstekliler tarafından akaryakıt girdisine iliŖkin

olarak EPDK tarafından il bazında günlük yayımlanan akaryakıt fiyatlarınının % 90'ının altında sunulan açıklamalar geçerli kabul edilmeyecektir. Motorin veya benzine yönelik olarak öngörülen tutarın TL/lt cinsinden hesaplanmasında Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun ilgili düzenlemeleri dikkate alınacaktır.

45.1.14. Aşırı düşük teklif sorgulaması sonucunda; (45.1.3 – 45.1.13) maddelerine uygun açıklamada bulunmayan, açıklamaları idarece tanımlanan yapım şartlarına uymayan veya teknik şartnameye aykırı hususlar içeren isteklilerin teklifleri gerekçeleri belirtilmek suretiyle reddedilecektir...” açıklaması,

İdari Şartname'nin “Sınır değer” başlıklı 33'üncü maddesinde “33.1. İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yöntemle göre sınır değeri hesaplar.

33.2. Teklifi sınır değerinin altında kalan isteklilerden Kanununun 38 inci maddesine göre açıklama istenecektir. Bu kapsamda; ihale komisyonu sınır değerinin altında kalan teklifleri aşırı düşük teklif olarak tespit eder ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu;

a) Yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen işin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı

açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifi reddedilir. İhale komisyonunca reddedilmeyen teklifler, geçerli teklif olarak belirlenir...” düzenlemesi yer almaktadır.

İhale komisyonu tarafından hesaplanan sınır değerin altında teklif sunduğu tespit edilen geçerli teklif sahibi 16 istekliye aşırı düşük teklif açıklama talebi yazısı gönderildiği, söz konusu yazıda “...Herhangi bir tereddüte mahal verilmemesi adına tüm fiyat tekliflerinize ait meslek mensubunca onaylı EK-0.5, EK-0.6, EK-0.7 ve EK-0.8 numaralı tutanakların da açıklamanız ekinde sunulması ve üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin teklife konu alanda faaliyet gösterenlerden alındığının belgelendirilmesi gerekmektedir...” ifadelerinin yer aldığı, bahse konu yazı ekinde açıklama istenecek iş kalemlerine ait analiz girdilerinin isim ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarına yer verildiği, açıklama istenmeyecek analiz girdilerinin belirtildiği, bu kapsamda 5 adet iş kaleminin açıklama istenecek iş kalemi olarak belirlendiği tespit edilmiştir.

Kamu ihale mevzuatı hüküm ve açıklamaları, ihale dokümanında yer alan düzenlemeler, idare tarafından gönderilen aşırı düşük teklif açıklama talebi yazısı ve ekleri ile istekliler tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan belgeler çerçevesinde yapılan inceleme neticesinde aşağıdaki tespitlere ulaşılmıştır.

MSM Alt. İnş. Enrj. Pet. Mad. Nak. Gıd. San. Tic. A.Ş. – Eskikale İnş. Nak. Pet. Mad. ve Tur. San. Tic. A.Ş. İş Ortaklığı tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında; açıklama istenen iş kalemlerine ilişkin analizlerin, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış rayiç fiyatların

kullanıldığı analiz girdilerinin belirtildiği “Rayiçler” listesinin, nakliye ve işçilik girdileri ile “mazot (motorin)” girdisinin tevsiki amacıyla yapılan hesaplamalara ilişkin belgelerin, EPDK tarafından Kars ili bazında ihale ilan tarihi ile ihale tarihi arasında “mazot (motorin)” için yayımlanmış olan fiyat listesinin, açıklama istenen 3 adet analiz girdisine ilişkin olarak (“beton çelik çubuğu, nervürlü Ø 8-12 mm (S420, B420B-C, B500B-C)”, “beton çelik çubuğu, nervürlü Ø 14-32 mm (S420, B420B-C, B500B-C)” ve “çam kerestesi 2.sınıf”) üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin, bahse konu fiyat tekliflerinin dayanağı olarak düzenlenen EK-0.6 tutanaklarının, mükelleflere ait imza sirkülerinin, meslek mensubuna ait faaliyet belgesinin ve fiyat teklifi alınan üçüncü kişilere ilişkin yayımlanan Ticaret Sicil Gazetelerinin sunulduğu anlaşılmıştır.

Söz konusu istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında KK-03, KK-04, KK-05, KK-06 ve KK-08 poz numaralı iş kalemlerine ilişkin olarak sunulan analizlerde belirtilen girdi miktar ve birimlerinin, idare tarafından aşırı düşük teklif açıklama talebi yazısı ekinde gönderilen analiz formatlarında belirtilen miktar ve birimlerle uyumlu olduğu, bahse konu istekli tarafından teklif dosyasında sunulan birim fiyat teklif cetvelinde belirtilen fiyatlar ile analizlerde belirtilen toplam analiz tutarlarının aynı olduğu görülmüş olup, analizlerde aritmetik hata tespit edilmemiştir.

İstekli tarafından sunulan analizlerde işçilik ücretlerinin 13,08 TL olarak belirtildiği tespit edilmiştir. İnceleme konusu ihalenin 27.03.2020 tarihinde gerçekleştirildiği göz önünde bulundurulduğunda işçilik ücretleri için belirtilen tutarın ihale tarihinde yürürlükte olan saatlik asgari ücretin (2.943,00 TL/30 gün/7,5 saat=13,08 TL) altında olmadığı anlaşılmıştır.

“Mazot (motorin)” girdisine ilişkin olarak EPDK tarafından 20.03.2020 tarihinde Kars ili bazında yayımlanan 4,626 TL/lt (KDV dahil) birim fiyattan KDV tutarının düşülmesi neticesinde elde edilen tutarın (3,92 TL/lt), motorin yoğunluğu 0,845 kg/lt esas alınarak 4,64 TL/kg’a dönüştürüldüğü, bu kapsamda bahse konu istekli tarafından “mazot (motorin)” girdisi için teklif edilen birim fiyatın (4,18 TL/kg), EPDK tarafından ihale ilan tarihi ile ihale tarihi arasında il bazında yayımlanan fiyatın % 90’ınının ($4,64 \times 0,90 = 4,18$ TL) altında olmadığı anlaşılmıştır.

10.130.1704 poz numaralı “beton çelik çubuğu, nervürlü Ø 8-12 mm (S420, B420B-C, B500B-C)” girdisi ile 10.130.1705 poz numaralı “beton çelik çubuğu, nervürlü Ø 14-32 mm (S420, B420B-C, B500B-C)” girdisi için öngörülen fiyatların tevsiki amacıyla MSY Grup Pet. İnş. Hay. Hafr. Gıd. San. ve Tic. Ltd. Şti.den alınan fiyat tekliflerinin sunulduğu, söz konusu fiyat tekliflerinin üzerine SMMM tarafından “Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımda düzenlenerek onaylanan 28.04.2020 tarih ve 020 sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarınının % 80’inin altında olmadığını beyan ederim.” ve “Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımda düzenlenerek onaylanan 28.04.2020 tarih ve 019 sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarınının % 80’inin altında olmadığını beyan ederim.” ibarelerinin yazılarak imzalandığı ve iletişim bilgileri (telefon numarası vb.) de belirtilmek suretiyle kaşelendiği, satış tutarı tespit tutanaklarında belirtilen tarihler ile fiyat tekliflerinde belirtilen tarihlerin uyumlu olduğu, fiyat teklifinde belirtilen birim fiyatların, satış tutarı tespit tutanaklarında belirtilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarlarınının % 80’inin altında olmadığı, satış tutarı tespit

tutanaklarının 4'üncü bölümünde yer alan hesaplamalarda girdi birimlerinin (kg) belirtildiği, tutanaklarda belirtilen geçici vergi beyanname dönemlerinin 2019 Yılı III. Dönem ve 2019 Yılı IV. Dönem olduğu, yevmiye/işletme defteri tasdik tarihlerinin 28.12.2018 olarak belirtildiği görülmüştür.

Bahse konu fiyat tekliflerinin ekinde MSY Grup Pet. İnş. Hay. Hafr. Gıd. San. ve Tic. Gazetesinin sunulduğu, anılan gazetede aksi karar alınıncaya kadar Hasan Yıldız'ın şirketi münferiden temsile yetkili müdür olarak seçildiğinin belirtildiği, söz konusu gazetenin "Amaç ve Konu" başlıklı 3'üncü maddesinde "...İnşaat işleri ile ilgili her türlü malzeme, alet ve makineleri, demir, çimento, sac, profil gibi malzemelerin alım satımını, ithali ve ihracı ile ilgili işleri yapmak..." ifadelerine yer verildiği görülmüştür. Bu kapsamda satış tutarı tespit tutanaklarının ekinde Hasan Yıldız'a ilişkin olarak sunulan imza sirkülerinde yer alan örnek imza ile fiyat tekliflerinde ve satış tutarı tespit tutanaklarında bulunan imzaların uyumlu olduğu, dolayısıyla fiyat tekliflerinin firma yetkilisi tarafından imzalandığı, bahse konu fiyat tekliflerinin, teklife konu alanda faaliyet gösteren üçüncü kişilerden alındığı anlaşılmıştır.

10.130.4502 poz numaralı "çam kerestesi 2.sınıf" girdisi için öngörülen fiyatın tevsiki amacıyla Öz Arıkan Gıd. Or. Ür. Ve İnş. Malz. Paz. Dıştic. Ltd. Şti.den alınan fiyat teklifinin sunulduğu, söz konusu fiyat teklifinin üzerine SMMM tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımda düzenlenerek onaylanan 28.04.2020 tarih ve 021 sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalandığı ve iletişim bilgileri (telefon numarası vb.) de belirtilmek suretiyle kaşelendiği, satış tutarı tespit

tutanağında belirtilen tarih ile fiyat teklifinde belirtilen tarihin uyumlu olduğu, fiyat teklifinde belirtilen birim fiyatın, satış tutarı tespit tutanağında belirtilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarlarının % 80'inin altında olmadığı, satış tutarı tespit tutanağının 4'üncü bölümünde yer alan hesaplamalarda girdi biriminin (m³) belirtildiği, tutanakta belirtilen geçici vergi beyanname döneminin 2019 Yılı IV. Dönem olduğu, yevmiye/işletme defteri tasdik tarihinin 26.12.2018 olarak belirtildiği görülmüştür.

Bahse konu fiyat teklifinin ekinde Öz Arıkan Gıd. Or. Ür. Ve İnş. Malz. Paz. Dış. Tic. Ltd. Şti.ye ilişkin olarak yayımlanan 20.01.2020 tarihli ve 9997 sayılı Ticaret Sicili Gazetesinin sunulduğu, anılan gazetede aksi karar alınıncaya kadar Erdal İrgi'nin şirketi münferiden temsile yetkili müdür olarak seçildiğinin belirtildiği, söz konusu gazetenin "Amaç ve Konu" başlıklı 3'üncü maddesinde "...Kereste, tomruk ve bunlarla ilgili mamullerin imali, alımını, satımını, ithalatını, ihracatını, pazarlamasını yapmak..." ifadelerine yer verildiği görülmüştür. Bu kapsamda satış tutarı tespit tutanağının ekinde Erdal İrgi'ye ilişkin olarak sunulan imza sirkülerinde yer alan örnek imza ile fiyat teklifinde ve satış tutarı tespit tutanağında bulunan imzaların uyumlu olduğu, dolayısıyla fiyat teklifinin firma yetkilisi tarafından imzalandığı, ayrıca bahse konu fiyat teklifinin, teklife konu alanda faaliyet gösteren üçüncü kişilerden alındığı tespit edilmiştir.

Netice itibarıyla anılan girdiler için öngörülen fiyatların tevsiki amacıyla sunulan belgelerde başvuru sahibinin iddiasında belirtilen hususlar yönünden kamu ihale mevzuatına aykırılık bulunmadığı, Kamu İhale Genel Tebliği'nin 79.3.1'inci maddesi uyarınca isteklilerin tekliflerinin hayatın olağan akışına veya ticari gereklere aykırılık gibi

nedenlerle reddedilemeyeceği anlaşılmıştır.

Söz konusu istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış rayiç fiyatların kullanıldığı analiz girdilerinin belirtildiği “Rayiçler” listesinin sunulduğu, bahse konu girdiler arasında 10.130.1506 poz numaralı “C30/37 beton harcı gri renkte, normal hazır beton harçları (TS EN 206-1 + A1)”, 10.130.1509 poz numaralı “C45/55 beton harcı gri renkte, normal hazır beton harçları (TS EN 206-1 + A1)”, 03.072/5 poz numaralı “kablo germe makinesi (germe gevşetme ve kemse makineleri ile pompa ve aksesuarları dahil komple)” ile 10.120.1219 poz numaralı “vinç (130 HP gücünde, 8-25 mt. bom uzunluğuunda, ortalama 25 ton kaldırma kapasiteli lastik tekerlekli hidrolik vinç)” girdilerinin de yer aldığı, 03.072/5 poz numaralı girdinin fiyat tevsiki için Karayolları Genel Müdürlüğü’nün 2020 yılı rayiç fiyatınının, anılan diğer girdilerin fiyat tevsiki için ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca 2020 yılına ilişkin olarak yayımlanan rayiç fiyatların kullanıldığı, söz konusu girdilerin fiyat tevsiki amacıyla üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi sunulmadığı anlaşılmıştır.

Karayolları Birim Fiyat Kitabı’nda taşıma mesafelerine ilişkin olarak belirlenen formüllerde yer alan Y katsayısı taşınan malzemenin yoğunluk değerini ifade etmekte, ölçü birimi ton cinsinden gösterilen malzemeler için Y yoğunluk değeri “1” olarak kabul edilmektedir. İdare tarafından sınır değerin altında teklif sunduğu tespit edilen isteklilere gönderilen aşırı düşük teklif açıklama talebi yazısının eki olan analiz formatlarında 07.006/K-KİRİŞ poz numaralı “prefabrik kiriş nakli” için “ $F = K (0,0007 \times M + 0,01) \times A$ (A=1, Mort=350 km, K=380)” açıklamasına, 07.006/K-DEMİR poz numaralı “B.A. ve profil demiri nakli” için “ $F = K (0,0007 \times M + 0,01) \times A$ (A=1,

Mort=1040 km, K=380)” açıklamasına yer verildiği ve anılan girdilerin idare tarafından ton cinsinden ifade edildiği görülmüş olup, söz konusu istekli tarafından yapılan hesaplamaların, idarenin düzenlediği analiz formatlarında yer verilen nakliye formül ve açıklamalarına uygun olduğu tespit edilmiştir.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun’un 65’inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere

Anılan Kanun’un 54’üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (c) bendi gereğince itirazın şikâyet başvurusunun reddine, Oybirliği ile karar verildi.

KİK Kararı No:

Toplantı No	: 2020/032
Gündem No	: 34
Karar Tarihi	: 16.07.2020
Karar No	: 2020/UY.I-1235